

РЕШЕНИЕ

№ 12054

гр. София, 26.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав, в публично заседание на 12.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Анжела Савова, като разгледа дело номер **812** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от АПК. Образувано е по жалба на „Крам Инс“ ЕООД със седалище в [населено място] срещу предписание на директора на РИОСВ Б. да се възстанови ландшафта на бреговата ивица на територията на морски плаж Б. – север в 5-дневен срок от получаване на предписанието, обективизирано в писмо № БРЗТЗЗ-998 от 08.12.2026г.

Жалбоподателят оспорва компетентността на органа, постановил процесното предписание. Твърди, че не е ясно за коя от всички описани дейности се ангажира отговорността му. Не е съставен констативен протокол, няма данни кога е установено нарушението и от кого. Извършените дейности представляват подготовка и оформяне на плажната ивица за зимния сезон. Те не изискват процедура по ОВОС или екологична оценка, нито подлежат на съгласуване от РИОСВ. Със становище на басейнова дирекция „Черноморски район“ се допуска извършването на такива дейности при условие, че не се засяга водния обект, не се изземва пясък от дъното и/или заливаемата от вълни зона и не се променя трайно конфигурацията и границите на плажа. В случая тези условия са спазени, като оформените пясъчни насипи са временни. Посочените в предписанието географски координати на установените участъци попадат навътре в територията на плажа, а не в морската акватория или в заливаемата от вълни зона. Не се установява настъпила екологична вреда или нарушение на действащата нормативна уредба. Поради това се моли съда да отмени процесното предписание.

Директорът на РИОСВ Б. – редовно уведомен, в становище от 23.02.2026г. оспорва жалбата. Излага доводи, че процесното предписание е издадено от компетентен орган в съответствие с предоставените му от ЗООС и Правилника за устройството и дейността на

РИОСВ правомощия.

Съдът, като прецени събраните по делото писмени доказателства и обсъди становищата на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

С уведомление до ответника от 29.08.2025г. жалбоподателят е посочил, че като концесионер ще предприеме действия за подготовка и привеждане на морски плаж „Б. север“ в състояние, подходящо за посрещане на зимния сезон 2025-2026г. В тази връзка действията включват депониране на пясък във вътрешността на плажната ивица чрез отнема посредством механизация на повърхностния слой от пясъчното покритие на част от плажа, който ще бъде събран в пясъчен насип на достатъчно разстояние от заливаемата зона. В отговор от 03.09.2025г. директорът на РИОСВ – Б. го уведомява, че тези дейности не попадат в обхвата на приложение №1 и 2 на ЗООС, поради което не е необходимо извършване на екологична оценка или оценка на въздействието върху околната среда. Няма необходимост тези дейности да се съгласуват с РИОСВ.

С писмо от 03.09.2025г. директора на басейнова дирекция „Черноморски район“ е уведомил жалбоподателя, че плаж „Б.-Север“ попада в район със значителен потенциален риск от наводнения. Поради това е необходимо да се спазват мерките за намаляване на риска от наводнения. Предвидените дейности следва да се извършват извън заливаемата от вълни зона, по протежението на цялата пясъчна ивица, като не се уврежда пясъчното покритие на морския плаж, не се променя неговата конфигурация и граници, не се отнема безвъзвратно пясъчното покритие, не се извозва пясък извън територията на плажа и не се уврежда целостта на защитени природни обекти. Поради това са посочени следните забрани и ограничения: 1. Да не се засяга водния обект – Черно море; 2. Да не се нарушава естественото състояние на бреговете и да не се засягат крайбрежните морски води; 3. Да не се допуска замърсяване; 4. Да не се изземва пясък от морското дъно и/или заливаемата от вълни зона; 5. Да не се извършват дейности в близост до защитени пясъчни дюни.

На 05.12.2025г. служители на РИОС – Б. са извършили проверка на пясъчни дига на територията на морски плаж „Б. – Север“, за което е съставен констативен протокол № 027975-ПД-15-74. При проверката е констатирано, че в северната част на плажа е изградена пясъчна дига с приблизителна дължина около 800м д ориентировъчни географски координати – начална точка 42°30'37.58“ северна ширина, 27°29'05.52“ източна дължина, и крайна точка 42°30'10.98“ северна ширина, 27°29'02.47“ източна дължина. П. насип е с височина около 2м и ширина от 1,5 м до 3,5м в различните участъци. По дължината на цялата дига са налични проходи с ширина около 1 м и излаз към Черно море. Източната част на дигата е в прибойната зона по самата водна линия. В южната част на плажа е установен пясъчен насип в процес на изграждане с дължина около 150 м, височина около 2м и ширина около 2,5 м. Оформянето на пясъчната дига от изток също е по водната линия като се изземва пясъчен субстрат от плитката част на морето в прибойната зона. Местоположението ѝ е със следните ориентировъчни географски координати: начална точка - 42°29'44.08“ северна ширина, 27°29'02.22“ източна дължина и крайна точка - 42°29'49.51“ северна ширина, 27°29'02.41“ източна дължина. П. субстрат на дигите е мокър.

В резултат е издадено процесното предписание, в което е посочено, че извършеното на терен не съответства на описаните дейности в уведомление от 29.08.2025г. Поради това и на основание чл.155, ал.2 от ЗООС е предписано на жалбоподателя да възстанови ландшафта на бреговата ивица на територията на морски плаж „Б. – север“ със срока за изпълнение 5 дни от получаване на предписанието. Издаденото предписание е съобщено на жалбоподателя на 18.12.2025г., а жалбата срещу него е подадена на 23.12.2025г.

В съдебното производство е представена заповед № РД-139 от 22.10.2021г. на директора на

РИОСВ Б., с която длъжностните лица от дирекция „Контролна и превантивна дейност“ са оправомощени да осъществяват текущ контрол върху компонентите на околната среда и факторите, които им въздействат. Представени са и заповеди за назначаване на един от служителите, извършили проверката, в тази дирекция, карта на заснетата пясъчна дига д северната и южната част на плажа със съответните географски координати и снимков материал на нарушения ландшафт на бреговата ивица.

По делото е изслушана и приета съдебно-техническа експертиза, според заключението на която посочените в предписанието координати са преобразувани и трансформирани в кадастрални координати. След това са съвместени с цифровите данни от специализираната КК за територията на морския плаж. В резултат вещото лице е установило, че към момента на проверката процесните диги се намират частично в прибойната зона и по самата водна линия. На място вещото лице е установило, че към 25.02.2026г. пясъчния насип е разположен във вътрешността на плажната ивица извън заливаемата зона.

При така изложената фактическа обстановка, съдът обосновава следните правни изводи:

Подадената жалба е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА като подадена от лице- адресат на оспорения акт, който засяга пряко негови права и законни интереси в предвидения от закона срок за оспорването му. Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по чл. 14, ал.4 от ЗООС, тъй като директорите на РИОСВ издават предписания за опазване на околната среда. В случая е налице увреждане на компонент на околната среда по смисъла на чл.4 от ЗООС - ландшафтът на бреговата ивица. Увреждането се изразява в отнемане на част от пясъчното покритие на морското дъно от плитката част на морето и преместването му с цел оформяне на дига на плажа. Видно от заключението на вещото лице, към момента на издаване на процесното предписание дигата се намира в заливаемата от вълните зона. Съгласно чл. 148 от ЗООС Министерството на околната среда и водите осъществява контрол върху компонентите на околната среда и факторите, които им въздействат. Контролът е превантивен, текущ и последващ. Контролът се осъществява на национално равнище от министъра на околната среда и водите или от оправомощени от него лица, а на регионално равнище - от директорите на РИОСВ, директорите на басейновите дирекции, директорите на националните паркове, областните управители и от кметовете на общините или от упълномощени от тях длъжностни лица. В тази връзка и на основание чл. 155 от ЗООС по време на извършването на текущия контрол длъжностни лица, определени от органите по чл. 148, ал. 3, съставят констативни протоколи. В протоколите по ал. 1 се отразяват констатираните факти и обстоятелства и се дават задължителни предписания с посочване на срокове и отговорници за изпълнението им.

Оспорваният акт представлява мотивирано предписание, което отговаря на общите изисквания за писмена форма по чл. 59 ал.1 от АПК и съдържа реквизитите по ал.2 от същия член, вкл. фактически и правни основания.

Съдът намира, че в хода на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила. Органът е изяснил фактите и обстоятелствата от значение за случая съгл. чл. 35 от АПК, като не са останали неизяснени такива. Ясно е посочено в какво се състои нарушението – изземване на пясъчен субстрат от плитката част на морето, а не от морския плаж; депониране на този субстрат под формата на дига в прибойната зона, а не във вътрешността на плажната ивица. Правото на защита на лицето не е било нарушено.

Съдът намира, че предписанието е издадено и в съответствие с нормите на материалния закон.

Съгласно §, т.2 и 3 от ДР на Закона за устройството на Ч. крайбрежие "Морски бряг" е тясна ивица от земната повърхност на контакта и взаимодействието между сушата и морето. Състои се от подводна и надводна част и се характеризира с разнообразен напречен профил, развит непосредствено от бреговата линия, навътре във водата и сушата. "Брегова линия" е линията на пресичане на повърхността на сушата с нивото на водата към момента на измерването. Съгласно чл.6, ал.2 от ЗУЧК морският плаж е територия, представляваща обособена част от крайбрежната плажна ивица, покрита с пясък, чакъл и други седиментни или скални образувания в резултат на естествени или изкуствено предизвикани в резултат на човешка дейност процеси на взаимодействие на морето със сушата. Към територията на морския плаж се включват и пясъчните дюни, разположени непосредствено зад плажната ивица или попадащи върху морския плаж. М. плаж е част от зона „А“ от охранителните зони по смисъла на чл. 9 и 10 от ЗУЧК. Съгласно чл.10, ал.4, т.4 от сз на територията на морските плажове се разрешават изграждането на брегоукрепителни, брегозащитни и геозащитни съоръжения. Зоните, в които същите могат да се разполагат, се определят със схеми към ОУП или ПУП съгласно чл.22, ал.2, т.4 от ЗУЧК. В случая видно от заключението на вещото лице, дигата, установена от ответника, се е намирала извън тази зона, на водната линия. По този начин е извършено въздействие върху ландшафта, което се отразява от една страна в отнемане на пясък от плитката част на водния обект, а от друга – в депонирането му на друго място в заливаемата от вълни зона. Това променя естественото състояние на брега. По този начин, макар че плажът не попада в защитена територия или зона по смисъла на ЗЗТ и ЗБР, нито изисква оценка на въздействието или ОВОС, е засегнат ландшафтът на морския плаж, който като компонент на околната среда, подлежи на защита по смисъла на ЗООС.

Предвид изложеното процесното предписание се явява законосъобразно издадено, а жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена като неоснователна. При този изход на спора жалбоподателят остава задължен за остатъка от определеното възнаграждение на вещото лице в размер на 256 евро, който следва да бъде осъден да внесе по сметка на АССГ.

Воден от горното и на основание чл.172, ал.2 от АПК, АССГ, 41 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Крам Инс“ ЕООД срещу предписание на директора на РИОСВ Б. да се възстанови ландшафта на бреговата ивица на територията на морски плаж Б. – север в 5-дневен срок от получаване на предписанието, обективизирано в писмо № БРЗТЗЗ-998 от 08.12.2026г.

ОСЪЖДА „Крам Инс“ ЕООД да заплати на Административен съд София град сумата от 256 евро за възнаграждение на вещо лице по приетата съдебно-техническа експертиза.

Решението подлежи на обжалване чрез АССГ пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщението до страните.

Препис от решението да се изпрати на страните по делото.

СЪДИЯ: